

ת"פ 13283/03/16 - מדינת ישראל / פרקליטות מחוז חיפה נגד יולי אפשטיין

בית משפט השלום בקריות

ת"פ 13283-03-16 פרקליטות מחוז חיפה נ'
אפשטיין(עציר)

בפני כבוד השופט יוסי טורס
בעניין: מדינת ישראל / פרקליטות מחוז חיפה

המאשימה

נגד

יולי אפשטיין ע"י ב"כ עו"ד ס. עבאס

הנאשם

גזר דין

הכרעת הדין וההליכים

1. הנאשם הורשע, לאחר שמיעת ראיות, באחד עשר מקרים בהם קיבל במרמה כספים מלקוחות, ולא סיפק להם את הסחורה שהתחייב. כמו כן הורשע הנאשם בעבירות רבות של שימוש במסמך מזויף, במהלך אותם אירועי מרמה, וכן בהיזק בזדון במקרה נפרד ושונה.

2. עובדות המקרה פורטו בהרחבה במסגרת הכרעת הדין, אך אחזור להלן על עיקרן וכנדרש בלבד לצורך גזירת הדין.

3. במהלך השנים 2013-2015 פרסם הנאשם מודעות בעיתון בשפה הרוסית, בהן הציע למכירה דלתות כניסה ופנים. הנאשם עשה כן למרות שלא היה בכוונתו לספק כלל את הדלתות. באחד עשר מקרים שהוכחו, יצרו לקוחות קשר עם הנאשם עקב מודעות אלו ושילמו לו סכומי כסף שונים בשל התחייבותו לספק להם דלתות. הנאשם נטל את הכספים במרמה ולא סיפק את הסחורה המובטחת מעולם. הנאשם אף מסר ללקוחות חשבוניות מס מזויפות שהכין. סכום המרמה המצטבר הוא כ- 22,000 ₪.

כן הורשע הנאשם במקרה אחד בו חיבל במזיד בדלת של אדם עמו התווכח על דבר מה. במקרה זה, החדיר הנאשם דבק נוזלי למנעול הדלת והמתלונן נאלץ להחליפו בעלות של 120 ₪.

עמוד 1

4. לאור כך הורשע הנאשם בעבירות הבאות: זיוף, לפי סעיף 418, אמצע, לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"); שימוש במסמך מזויף (11 עבירות), לפי סעיף 418 אמצע +420 לחוק העונשין; קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות (11 עבירות), לפי סעיף 415 סיפא לחוק העונשין; והיזק לרכוש, לפי סעיף 452 לחוק.

5. להשלמת התמונה יובהר כי בהכרעת הדין זוכה הנאשם ממקרה נוסף של קבלת דבר במרמה וכן מעבירת איומים והתפרצות לדירה.

תסקיר שירות המבחן

6. לבקשת הנאשם הוריתי על קבלת תסקיר. שירות המבחן ציין כי הנאשם כבן 51, גרוש ואב לשתי בנות ובעל היסטוריה עבריינית עשירה. הנאשם הציג בפני קצינת המבחן עמדה דומה לזו שהחזיק בעת משפטו, לפיה לא התכוון לרמות את המתלוננים, אם כי הביע אמפתיה כלפיהם והכיר בהתנהגותו הבעייתית.

7. שירות המבחן התרשם מאדם המנהל אורח חיים עברייני מגיל צעיר ובעל דפוסי עבריינות מושרשים. שירות המבחן התרשם מנזקקות טיפולית, אך ציין כי רצונו של הנאשם בטיפול הוא מילולי בלבד. לפיכך לא בא שירות המבחן בהמלצה טיפולית וסבר כי יש להטיל על הנאשם ענישה מוחשית.

טיעוני הצדדים לעונש

8. ב"כ המאשימה הדגיש את הערכים שנפגעו ממעשי הנאשם ובהם פגיעה בקניינים של המתלוננים וכן באמון הציבור באנשי מקצוע. נטען כי מעשיו של הנאשם היו מלווים בתחכום ותכנון מוקדם וכי מעבר לנזק הכלכלי, נגרמה למתלוננים עוגמת נפש משמעותית. עוד צוין כי הנאשם פנה לאוכלוסייה חלשה הכוללת אזרחים ותיקים ועולים חדשים שהיוו "טרף קל". ביחס למתחם העונש ההולם נטען כי בשל זהות העבירות יש לקבוע מתחם אחד לעבירות המרמה ולהעמידו בין 24 חודשי מאסר ועד 48 חודשי מאסר, וזאת בשל הישנותן וריבוי הקורבנות. ביחס לעבירת ההיזק לרכוש המתוארת באישום 7 נטען כי יש לקבוע מתחם הנע בין מאסר מותנה ועד מספר חודשי מאסר. בהתייחס לעונש הראוי לנאשם ביקשה המאשימה להשית עליו עונש ברף הגבוה של המתחם וזאת לאור חומרת מעשיו; העובדה שלא החזיר עד היום את הכסף למתלוננים; עברו הפלילי העשיר הכולל מאסרים בפועל; והתרשמותו השלילית של שירות המבחן ממנו.

9. ב"כ הנאשם טען כי מדובר במעשי מרמה שאינם ברף גבוה של חומרה וכי היקף המרמה מסתכם בכ-22,000 ₪ בלבד. מכאן סבר שיש לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין 6 חודשי מאסר ועד 24 חודשי מאסר בפועל. לצורך קביעת עונשו של הנאשם, ביקש הסנגור לתת את הדעת לנסיבותיו האישיות הכוללות את מצב בריאותו קשה; גילו הלא צעיר; תקופת מעצרו הארוכה עד כה; ניהול ההליך בצורה עניינית אשר הובילה אף לזיכויו ממספר עבירות; ורצונו בשיקום. בעניין זה נטען כי מעצרו של הנאשם פגע בשילובו

בטיפול בתקופת ניהול ההליך. עוד נטען כי קיימת סתירה פנימית בתסקיר שירות המבחן, אשר מחד גיסא מציין את הצורך בשילוב הנאשם בטיפול ומאידך גיסא ממליץ על ענישה מוחשית. לפיכך ביקש הסנגור להסתפק בתקופת מעצרו של הנאשם עד כה וזאת לצד צו מבחן.

10. הנאשם בדברו האחרון הביע צער על מעשיו וציין את מצבו הרפואי והאישי וביקש התחשבות. הנאשם קיבל בשלב זה אחריות למעשיו - וזאת לראשונה במהלך המשפט ובשונה מגרסתו עד כה. בעניין זה הודה הנאשם כי הבטיח למתלוננים שיספק את הדלתות תוך שידע שלא יעשה כן כלל.

דין והכרעה

11. כידוע, מאז תיקון 113 לחוק העונשין גזר הדין ניתן במסגרת הליך תלת שלבי. בשלב הראשון יש לקבוע אם העבירות מהוות אירוע אחד או מספר אירועים. לאחר מכן יש לקבוע את מתחם הענישה ההולם את האירוע ובסופו של תהליך, יש להחליט אם נכון לחרוג מהמתחם שנקבע, שאחרת ייגזר העונש בגדרי המתחם.

12. הצדדים מסכימים שיש לראות בכל עבירות המרמה והזיוף בהן הורשע הנאשם, כאירוע אחד וזאת להבדיל מאירוע גרימת הנזק. אף אני סבור כך וזאת לאור מבחן הקשר ההדוק (ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.14)). מעשיו של הנאשם באישומי המרמה הם רצף של עבירות זהות בעלות מניע ושיטת פעולה זהה ולמרות שבוצעו במועדים שונים וכלפי מתלוננים שונים, יש לראות בהם אירוע אחד (ע"פ 1082/14 אשרף ג'סאר נ' מדינת ישראל (23.7.15)); ת"פ (מחוז-ב"ש) 7674-05-11 מדינת ישראל נ' סרור (3.3.15)).

13. ביחס לעבירת ההיזק לרכוש המיוחסת לנאשם באישום השביעי, ברי שאין בינה ובין יתר עבירות המרמה כל קשר ומכאן שיש לקבוע לאירוע זה מתחם עונש נפרד. עם זאת, אציין כבר עתה שאטיל על הנאשם עונש אחד כולל בגין כל העבירות (סעיף 40ג(ב) לחוק העונשין).

14. **הערכים המוגנים בבסיס עבירות:** עבירות המרמה והזיוף פוגעות בחופש הבחירה ובטיב ההחלטה של קורבן העבירה, המקבל החלטה שגויה על סמך מצג שווא שקרי. בהיבט המעשי הן פוגעות בקניינו של הקורבן ובנכסיו. כך גם עבירת ההיזק לרכוש, הפוגעת בקניינו של הקורבן. ביחס לעבירות הקשורות בזיוף החשבוניות, יש להביא בחשבון גם את הפגיעה הנגרמת לקופת המדינה ולשוויין בנטל המס, בשל התחמקות מתשלום מס. עם זאת, ראוי לציין כי לנאשם לא יוחסו עבירות מס ולכן נושא זה לא יחמיר את עונשו ואת קביעת המתחם והדברים נאמרים כאמרת אגב ולמען שלמות התמונה.

15. **נסיבות ביצוע העבירה:** מעשיו של הנאשם היו מתוכננים היטב וכללו הנפקת חשבוניות מזויפות ופרסום מודעה הפונה לדוברי השפה הרוסית. אכן סכום המרמה בכל מקרה אינו גבוה (כ- 2,000 ₪ בממוצע), אך

תחושת העלבון והפגיעה בשל המרמה הבוטה היא ממשית חרף הסכום הלא גבוה. כמו כן הדבר גרם בוודאי טרחה רבה למתלוננים בניסיונות להשיג את הנאשם שהתחמק מהם, ולאחר שנאשו ממנו נדרשו למצוא איש מקצוע אחר ולשלם כמובן אף לו את שכרו.

16. **מדיניות הענישה:** בתי המשפט עמדו פעמים רבות על חומרתן של עבירות המרמה ועל הצורך בהחמרת הענישה בעניינן. בעניין זה צוין כי :

המסר צריך אפוא להיות ברור: ידע כל המבקש לעשות מלאכתו רמייה, כי אף שה'תשואה' גבוהה, הסיכון והמחיר גבוהים כפליים" (ע"פ 5668/13 **ערן מזרחי נ' מדינת ישראל** (17.3.16)).

לצורך בחינת מדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים, ניתן להפנות לפסקי הדין הבאים:

רע"פ 2470/13 **פרוגה נ' מדינת ישראל** (5.5.13), בו הוטלו על הנאשם 8 חודשי מאסר בפועל בשל כך שניצל את היותו עובד חברת ביטוח והנפיק במרמה תעודות ביטוח וקיבל עקב כך סכום של 19,732 ₪. עברו של הנאשם היה נקי וכתב האישום הוגש בשיהוי.

ע"פ (מחוזי-נצ') 34508-01-16 **בן מיור נ' מדינת ישראל** (17.5.16), בו הוטלו על הנאשם 8 חודשי מאסר בשל כך שרכש סחורה בשווי 51,655 ₪ בשיקים, תוך שידע שלא ישלם את תמורתם. בית המשפט המחוזי קבע כי המתחם שקבע בית המשפט השלום (6-18 חודשי מאסר) הוא מתחם ראוי לנסיבות אלו.

ת"פ 38394-07-14 **מדינת ישראל נ' גבסו** (21.5.15), בו הוטלו על הנאשם 19 חודשי מאסר בגין 20 מקרים בהם לא סיפק ללקוחות טלפונים ניידים אותם הציע למכירה במודעה באינטרנט. בית המשפט קבע מתחם הנע בין 14-36 חודשי מאסר.

17. לאור כך אני בדעה כי מתחם הענישה ההולם את עבירות המרמה והזיוף, המהוות אירוע אחד, נע בין 10 חודשי מאסר בפועל ועד 30 חודשי מאסר בפועל.

18. ביחס לעבירת ההיזק לרכוש, הרי שלאור הערכים המוגנים, נסיבות האירוע, ומדיניות הענישה, סברתי כי מתחם הענישה ההולם נע בין מאסר מותנה ועד 3 חודשי מאסר בפועל.

קביעת עונשו של הנאשם

19. אינני סבור כי הוכחו בעניינו של הנאשם סיכויי שיקום, בוודאי שלא כאלו המצדיקים חריגה ממתחם הענישה. לאור כך, על עונשו של הנאשם להיגזר בגדרי מתחם הענישה. הנאשם רימה משך תקופה ארוכה מספר לא מבוטל של אנשים שפנו אליו לצורך רכישת סחורה. לבו היה גס למצוקתם. הוא לא קיבל אחריות ממשית למעשיו, אלא לאחר הרשעתו (לקשר בין נטילת אחריות לסיכויי שיקום ראו: ע"פ 8421/12 ינון בן חיים נ' מדינת ישראל (29.9.13)). שירות המבחן לא התרשם מסיכויי שיקום, הגם שסבר שקיימת נזקקות טיפולית, וזאת מהנימוקים שפורטו בתסקיר. כאמור, אף אני לא התרשמתי מסיכויי שיקום, אלא דווקא מאדם מניפולטיבי ומתוחכם, אשר דבר בו לא השתנה מאז ביצוע העבירות. אכן הנאשם מציג עצמו היטב כאדם מתורבת, נימוסי ומתון. אף יכולתו הוורבלית וכושר שכנועו בולטים מיד כאשר הוא מתחיל לדבר. ואולם זו דרך "עבודתו" וזהו נשקו. מתק שפתיו וסגנון דיבורו, מקלים עליו לרכוש את אמון הזולת ודומה שכך הפיל ברשתו מספר רב של לקוחות.

20. לצורך קביעת עונשו של הנאשם הבאתי בחשבון את גילו ומצבו הרפואי. מובן שלא אביא בחשבון את כפירתו בעבירות, אלא דווקא אביא בחשבון לקולה את האופן הענייני בו ניהל את ההליך, חרף כפירתו. בעניין זה יצוין כי הנאשם זוכה ממספר אישומים בהם כפר. אביא גם בחשבון כי הנאשם היה עצור במהלך ניהול המשפט ודומה שעיקר הסיבה לכך היא העבירה באישום 15 ממנה זוכה בסופו של דבר. אביא גם את העובדה שמדובר בעבירות שחלקן בוצעו לפני זמן רב יחסית - בשנים 2013-2014.

21. מנגד, הבאתי בחשבון את עברו הפלילי המכביד, הכולל עשרות עבירות ולאחרונה אף עבירה חמורה של שוד קשישה כבת 90, אחריה עקב ממכשיר הכספומט ועד ביתה. הבאתי גם בחשבון כי הנאשם לא השיב למתלוננים את כספם למרות חלוף זמן רב (למעט במקרה אחד - אישום מס' 3, שם פנו המתלוננים להוריו אשר השיבו להם את כספם).

22. סיכומי של דבר: יש להטיל על הנאשם עונש ממשי שישקף את חומרת מעשיו וריבויים, וזאת בשים לב לעברו הפלילי ויתר הנסיבות שתוארו לעיל. הנאשם התנהל תקופה ארוכה ללא כל מוראו של דין וחי חיי מרמה תוך פגיעה בזולת. הנזק שגרם למתלוננים אינו מבוטל. בשורה התחתונה, כפי שצוין לעיל "המסר צריך אפוא להיות ברור: ידע כל המבקש לעשות מלאכתו רמייה, כי אף שה'תשואה' גבוהה, הסיכון והמחיר גבוהים כפליים" (ע"פ 5668/13 ערן מזרחי נ' מדינת ישראל (17.3.16)).

23. לאור כך, לאחר שבחנתי את מכלול השיקולים, הן לקולה והן לחומרה, אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 18 חודשי מאסר בפועל, החל מיום מעצרו - 19.2.16.

ב. מאסר על תנאי למשך 8 חודשים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור במשך 3 שנים מיום שחרורו אחת או יותר מהעבירות בהן הורשע, או כל עבירת רכוש עמוד 5

שמהותה שליחת יד ברכושו של הזולת. בין עבירות התנאי לא נכללות העבירות לפי סעיף 413 וכן - 452 לחוק העונשין.

ג. קנס בסך 7,000 ₪ או 35 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם כ-7 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.3.17; לא ישולם אחד התשלומים במועדו, תעמוד כל יתרת התשלום לפירעון מידי.

ד. פיצויים למתלוננים כדלקמן:

- ע"ת 43 - סך של 1,000 ₪ (אישום מס' 4).
- ע"ת 32 - סך של 1,800 ₪ (אישום מס' 5).
- ע"ת 41 ו-41 (ביחד ולחוד) - סך של 2,800 ₪ (אישום מס' 6).
- ע"ת 48 ו-48 (ביחד ולחוד) - סך של 150 ₪ (אישום מס' 7).
- ע"ת 52 ו-53 (ביחד ולחוד) - סך של 3,000 ₪ (אישום מס' 8).
- ע"ת 46 - סך של 2,500 ₪ (אישום מס' 9).
- ע"ת 35 - סך של 1,800 ₪ (אישום מס' 10).
- ע"ת 33 ו-34 (ביחד ולחוד) - סך של 2,800 ₪ (אישום מס' 11).
- ע"ת 44 - סך של 3,500 ₪ (אישום מס' 12).
- ע"ת 37 ו-38 (ביחד ולחוד) - סך של 2,200 ₪ (אישום מס' 13).
- ע"ת 30 ו-31 (ביחד ולחוד) - סך של 2,300 ₪ (אישום מס' 14).

הפיצויים ישולמו עד יום 1.6.17; המאשימה תמציא למזכירות את מספרי חשבונות הבנק של המתלוננים בתוך 30 יום ותודיע להם תוצאת גזר הדין.

זכות ערעור בתוך 45 יום

ניתן היום, כ"ד טבת תשע"ז, 22 ינואר 2017, במעמד הצדדים.